

Józef Adamczyk

KAPLICA
pw. JEZUSA MIŁOSIERNEGO
w Szpitalu Powiatowym
w Chrzanowie

Chrzanów 2016

Pierwszy szpital w Chrzanowie wybudowany został w latach 1930 - 1934. Początkowo szpital nie posiadał kaplicy szpitalnej. Opiekę duszpasterską w szpitalu w latach 1934 - 1944 sprawowali księża z parafii w Kościelcu, a w szczególności proboszcz ks. Wacław Molewicz /ur. 1897r. w Nowym Targu, wysw. na kapłana w 1921r., zm. 1953r. w Chrzanowie, pochowany na cmentarzu w Kościelcu w grobowcu księży proboszczów, proboszcz w latach 1933-1953/. Szpital znajdował się na terenie parafii w Kościelcu i obecnie nadal należy administracyjnie do tej parafii.

Mimo braku kaplicy szpitalnej - za zgodą ~~Kurii~~ Metropolitalnej w Krakowie od stycznia 1938r. księża z parafii w Kościelcu udzielali Sakramentu Chrztu Świętego dzieciom słabym urodzonym w szpitalu, których życie było zagrożone.

Obsługę chorych w szpitalu objęły od 29 października 1937r. siostry Elżbietanki z Katowic, w miejsce dotychczasowych pielęgniarek świeckich. Początkowo tych sióstr zakonnych było cztery, a później doszło jeszcze sześć. Pierwszą siostrą szpitalną przełożoną, która tu przybyła była s. Longina Helena Pruchnik /ur. 1912r. w Zielonej Wsi-pow. Rawicz, w zakonie od 1931r., zm. 1943r. w Istebnej, pochowana na cmentarzu w Kościelcu/.

W styczniu 1938r. ks. Wacław Molewicz zwrócił się pisemnie do Kurii Metropolitalnej w Krakowie o zgodę na urządzenie w szpitalu stałej kaplicy. Na podstawie Reskryptu Kurii Książecko-Metropolitalnej w Krakowie z dnia 12 października 1939r. - w 1942r. urządzono w szpitalu kaplicę z prawem przechowywania Najświętszego Sakramentu i odprawiania Mszy Świętych na okres lat dziesięciu. Kaplica pw. Najświętszej Maryi Panny Niepokalanie Poczętej umieszczona została w jednej z sal szpitalnych na trzecim piętrze i odpowiadała wszelkim wymogom liturgicznym.

Od 1942r. w kaplicy szpitalnej /za zgodą Kurii/ wystawiano Najświętszy Sakrament w monstrancji, ale tylko w niektóre dni i nabożeństwa.

W tym czasie w szpitalu pracowało 26 sióstr zakonnych: 20 Elżbietanek ze Zgromadzenia Sióstr Świętej Elżbiety oraz 6 Szarytek ze Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia Świętego Wincentego à Paulo sprowadzonych do pomocy z Domu Zakonnego w Bobrku.

W maju 1943r. - w związku z przemieszczeniem niektórych oddziałów szpitalnych, zaistniała konieczność przeniesienia kaplicy na parter szpitala do sali szpitalnej również odpowiadającej wymogom liturgicznym.

Ks. Wacław Molewicz proboszcz parafii w Kościelcu i równocześnie sprawując opiekę duszpasterską w szpitalu zwrócił się do Kurii Metropolitalnej w Krakowie o akceptację zaistniałego przeniesienia kaplicy - skąd otrzymał zgodę na czas "potrzebny". Kaplicę po przeniesieniu poświęcono 29 listopada 1944 roku.

Sala szpitalna w której urządzono kaplicę miała powierzchnię ok. 50 m² i wyposażona była w ołtarz przyścienny z drewnianym tabernakulum, na którym stała ceramiczna kolorowa figura N.M.P. Niepokalanie Poczętej o wysokości 80 cm - patronki kaplicy.

Po przeniesieniu kaplicy ~~kaplicy~~ do nowego szpitala, figura przekazana została siostron Służebniczkom w Kościelcu. Obecnie odnowiona znajduje się w świetlicy Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego w Chrzanowie-Kąty przy ulicy Śląskiej 62a.

W kaplicy znajdował się konfesjonał, fisharmonia, obrazy Drogi Krzyżowej, krzesła i ławki drewniane.

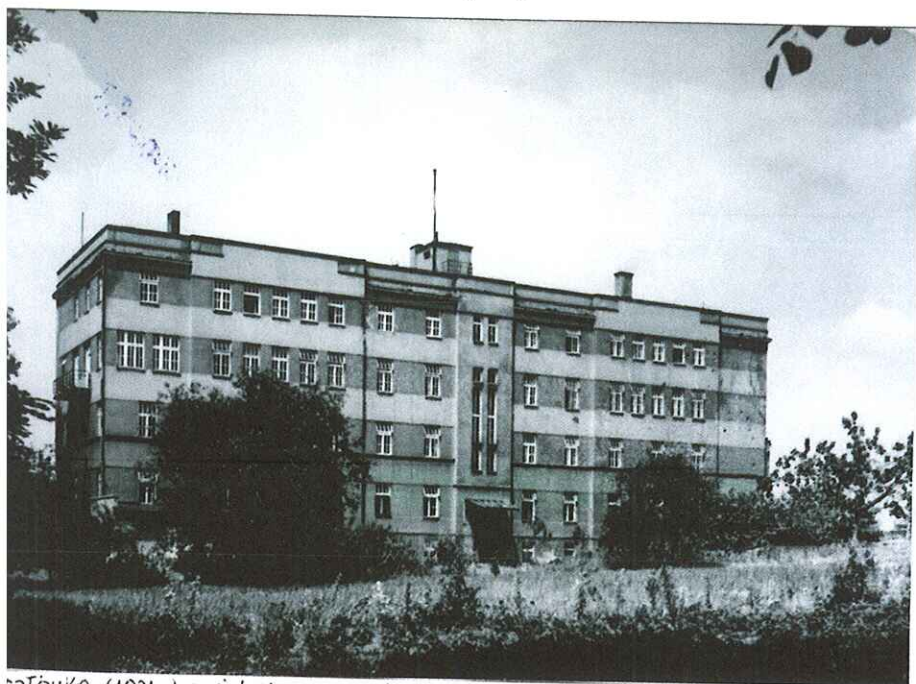
W 1944r. Niemcy zamykają i całkowicie likwidują kaplicę szpitalną, przenosząc ją wraz z siostrami zakonnymi do budynku mieszkalnego w Chrzanowie- przy rzece "Chechło" /obecnie ulica Szpitalna 27/. Tam została urządzona mała tymczasowa kapliczka przeznaczona dla sióstr zakonnych, a w wyjątkowych okolicznościach dla potrzeb duszpasterskich szpitala.

Wznowienie działalności szpitala miało miejsce 12 marca 1945 roku.

Początkowo szpital przeznaczony został dla rannych żołnierzy Armii Czerwonej. Dla osób cywilnych szpital był urządzony w budynku tzw. "Ubezpieczalni" przy ulicy Sokoła w Chrzanowie /obecnie Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego ul. Sokoła 19/. Siostry zakonne pracujące w szpitalu czasowo zamieszkały w budynku plebanii w Kościelcu.

Po zakończeniu działań wojennych w 1945 roku - kaplica szpitalna została ponownie urządzona w miejscu poprzednim na parterze szpitala.

W czasie wizytacji kanonicznej kościoła i parafii w Kościelcu - w dniu 11 września 1945 roku, kaplicę wizytował i bierzmował chorych ks. biskup Stanisław Rospond - sufragan krakowski /ur. 1877r. w Liszkach, wyśw. na kapłana w 1901r., biskupem od 1927r., zm. 1958r. w Krakowie, pochowany na cm. w Liszkach. W kwietniu 1946 roku szpital opuściły siostry Elżbietanki i wróciły do swoich Domów Zakonnych na Dolnym Śląsku. W ich miejsce przyszło 20 sióstr Służebniczek Starowiejskich ze Zgromadzenia Sióstr Służebniczek N.M.P. Niepokalanie Poczętej.

Widok (1941r.) z widokiem na budynek główny starego szpitala - wyburzony w 2012r. z zbiorów Józefa Adamczyka.

Ołtarz w kaplicy starego szpitala w latach 50-tych XX w. Z archiwum S. Lidii Jadczyk.

Na skutek nasilającej się w Polsce ateizacji - w maju 1951r. władze szpitala odsunęły od stanowisk kierowniczych pracujące w szpitalu siostry Służebniczki. Pozostałe siostry w dalszym ciągu pracowały, ale wyłącznie przy obsłudze chorych. W 1979r. pracowało w szpitalu 8 sióstr.

Po zakończeniu wojny w latach 1945-1975, opiekę duszpasterską w szpitalu i kaplicy w dalszym ciągu sprawowali księża z parafii w Kościelcu z proboszczem ks. Wacławem Molewiczem do 1953 roku, z proboszczem ks. Edwardem Broszkiewiczem /ur. 1909r. w Krakowie, wyśw. na kapłana w 1937r., zm. 1966r. w Makowie Podh. i tam pochowany na cm. w grobowcu księży z Domu Księży Chorych/do 1969 roku oraz z proboszczem ks. Józefem Horeckim /ur. 1921r. w Bielsku-Białej. Straconka, wyśw. na kapłana w 1951r., zm. 1992r. w Zakopanem i tam pochowany na cm. przy ul. Nowotarskiej 37c-grobowiec księży/do 1977 roku. Pierwszym mianowanym kapelanem szpitala był ks. Józef Loranc /ur. 1932r. w Łodygowicach, wyśw. na kapłana w 1958r., zm. 1992r. w Łodygowicach, pochowany na cm. w Łodygowicach Dolnych/. Funkcje kapelana pełnił w latach 1975-1983. W czasie choroby kapelana, w opiece duszpasterskiej pomagał proboszcz parafii w Kościelcu ks. Edward Wielgus /ur. 1937r. w Sieprawiu, wyśw. na kapłana w 1963r., proboszczem w Kościelcu był w latach 1977-2007, po przejściu na emeryturę zamieszkał na terenie parafii w Pogorzycach przy nowym kościele którego był budowniczym, zm. 2013r., pochowany na cm. w Kościelcu w grobowcu proboszczów/.

W 1981r. kaplicę w starym szpitalu wizytował krakowski pomocniczy ks. biskup Stanisław Smoleński /ur. 1915r. w Wiedniu, wyśw. na kapłana w 1937r., biskupem od 1970r., zm. 2006r. w Krakowie i tam pochowany w kościele śś. Piotra i Pawła. W dniu 17 listopada 1983r. Ojciec św. Jan Paweł II udzielił Apostolskiego Błogosławieństwa chorym i personelowi szpitala. W kaplicy umieszczony był na ścianie pamiątkowy dokument udzielonego błogosławieństwa. Następnymi kapelanami byli:

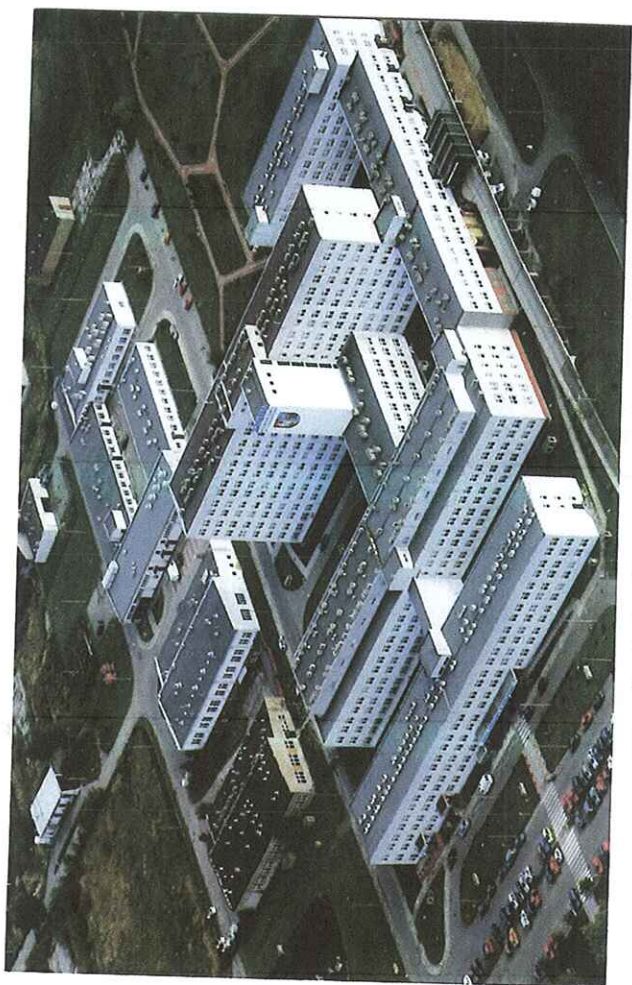
- W latach 1983-1987 ks. Jan Gustyn /ur. 1949r. Gilowice, wyśw. 1973r./ inicjator remontu generalnego pomieszczenia kaplicy: malowanie i częściowa wymiana mebli oraz wyposażenia. W tym czasie na bocznej ścianie namalowany został wizerunek błog. Brata Alberta Chmielowskiego przez artystę malarza z Krzeszowic Mariana Konarskiego.
- W latach 1987-1988 ks. Józef Kadela /ur. 1954r. Krzeszów, wyśw. 1982r./.
- W latach 1988-1993 ks. Józef Gut /ur. 1957r. Nowy Targ, wyśw. 1982r./.
- W latach 1993-1995 ks. Krzysztof Kóska /ur. 1961r. Czechowice, wyśw. 1986r./.
- W latach 1995-2002 ks. Jan Zaręba /ur. 1941r. Osielec, wyśw. 1965r., zm. 2007r., pochowany na cm. w Osielcu/ projektant oraz inicjator urządzenia i wystroju kaplicy w nowym szpitalu.

Po wybudowaniu nowego szpitala, którego budowa trwała w latach 1978-2002 kaplica w starym szpitalu funkcjonowała w zasadzie do 1998 roku tj. do czasu przeniesienia do nowego szpitala większości oddziałów szpitalnych. W nowym szpitalu dokumentacja konstrukcyjno-architektoniczna budowy nie przewidywała pomieszczenia przeznaczonego na kaplicę szpitalną. Dokumentacja projektowa przewidywała natomiast budowę osobnego budynku z przeznaczeniem na kaplicę szpitalną, na obecnym parkingu wewnętrznym dla personelu. Projekt ten nie został jednak zrealizowany.

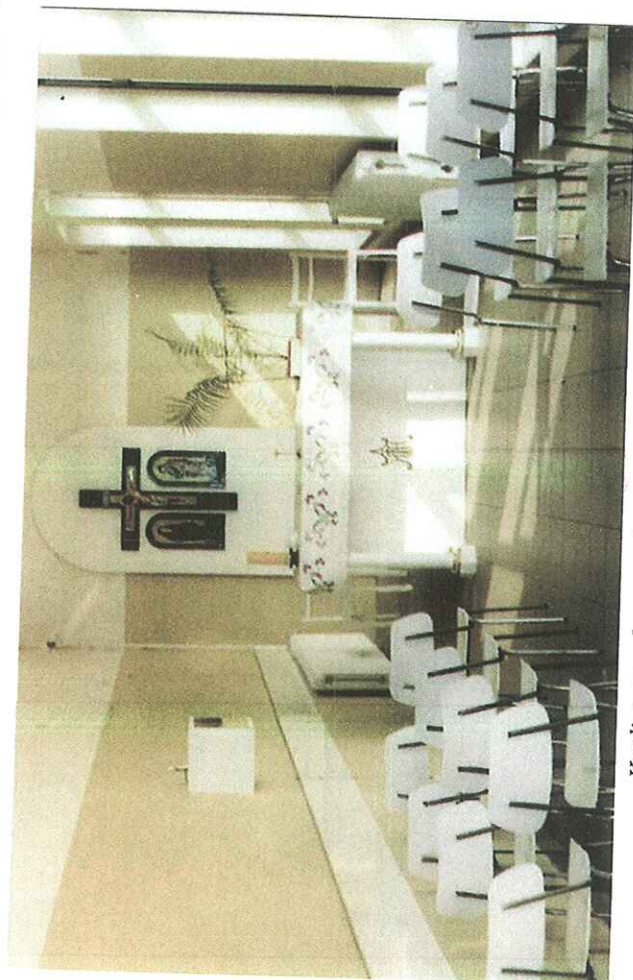
Po przeprojektowaniu planów budowy, kaplica zlokalizowana została w pawilonie A na parterze, w części handlowej, z wejściem do kaplicy i zakrystii z ciemnego korytarza. Pomieszczenie dla kaplicy musiało być jednak adaptowane w wolnych lokalach przeznaczonych uprzednio na inne cele. Powierzchnia kaplicy obecnie wynosi 120 m²/90 miejsc siedzących/ oraz zakrystii 20 m².

Do czasu urządzenia kaplicy w adaptowanym pomieszczeniu, początkowo /koniec 1996 roku/ tymczasowe-prowizoryczne miejsce przeznaczone do odprawiania Mszy Świętych zostało urządzone na pierwszym piętrze, na korytarzu w okolicy Oddziału Dziecięcego.

Równocześnie kapelan ks. Jan Zaręba rozpoczął urządzenie kaplicy oraz zakrystii wg własnych koncepcji i możliwości finansowych.

*Nowy Szpital w Chrzanowie. Fotografia lotnicza.
Z archiwum Urzędu Miejskiego w Chrzanowie.*

*Kaplica urządzona na korytarzu w Nowym Szpitalu.
Chrzanów, lata 90. XX w. Fot. E. Potocka.*

Wystrój frontowej ściany prezbiterium nad tabernakulum oraz wyposażenie wnętrza kaplicy zmieniany był kilkakrotnie w latach 1997 - 2015.

Fot. z archiwum Marii Szczelichowskiej.

Fot. z archiwum Kaplicy Szpitalnej.

Fot. Kamil Bogusz

Fot. Tomasz Szreter

Fundusze przeznaczone na wyposażenie i urządzenie kaplicy i zakrystii pozyskiwane były przez ówczesnego kapelana ks. Jana Zarębę z ofiar różnych parafii, w których ksiądz kwestował oraz głosił rekolekcje i okolicznościowe kazania.

Obecny wystrój i wyposażenie kaplicy:

W prezbiterium na ścianie frontowej umieszczony jest ołtarz przyścienny z tabernakulum, nad którym umieszczony jest podświetlony w ramie obraz "Pana Jezusa Miłosiernego - JEZU UFAM TOBIE".

Obraz ten znajdował się już w kaplicy przed 1998 rokiem.

Obok obrazu przy ścianie stoją figury: Matki Bożej Fatimskiej i św. Józefa z Dzieciątkiem. Z prawej strony ołtarza umieszczony jest obraz z wizerunkiem św. Jana Pawła II, z lewej obraz z wizerunkiem św. Faustyny Kowalskiej.

Od 2015 roku kaplica posiada umieszczone w gablotach obok obrazu "Jezu Ufan Tobie" relikwie: św. Jana Pawła II /relikwiarz w kształcie płomienia z krzyżykiem - po prawej stronie od okien/oraz św. Siostry Faustyny Kowalskiej /relikwiarz w kształcie serca - po lewej stronie od zakrystii/. Na belce stropowej-nad tabernakulum umieszczony jest napis: "WSTAŃ IDŹ WIARA UZDRAWIA".

Drugi ołtarz "ofiarny" wolnostojący, krzyż przyołtarzowy oraz ambonka umieszczone są bliżej nawy. Wnętrze kaplicy wyposażone jest w klęczniki, konfesjonał, kropielnicę, krzyż drewniany przy wejściu do kaplicy, ceramiczną kolorową Drogę Krzyżową, ławki środkowe i boczne, obraz z wizerunkiem św. Ojca Pio oraz portret Papieża Franciszka.

Do 2013 roku na ścianach bocznych przy oknach wisiały słynące łaskami obrazy Matki Bożej z różnych sanktuariów maryjnych.

W nawie na belkach stropowych umieszczone są napisy: "BO WE MNIE JEST ZDROWIE I WE MNIE JEST ŻYCIE" oraz "CHODŹCIE TU DO MNIE WY KTÓRZY CIERPICIE".

Kaplica jest pod wezwaniem "JEZUSA MIŁOSIERNEGO" i pod patronatem św. Siostry Faustyny Kowalskiej.

Duszpasterstwo przy kaplicy prowadzone jest od 2007 roku przez księży Salwatorianów z klasztoru w Trzebini.

Aktualnie w szpitalu pracują dwie siostry zakonne: s. Służebniczka i s. Pasjonistka.

Od 2003 roku duszpasterstwo przy kaplicy w nowym szpitalu prowadzili księża kapelani:

- W latach 2003-2004 ks. Adam Biłka /ur. 1960r. Wadowice, wyśw. 1989r.
- W latach 2003-2006 ks. Mariusz Kopacz /ur. 1973r. Sucha Besk., wyśw. 1999r.
- W latach 2004-2008 ks. Robert Anusiewicz /ur. 1973r. Siedlec, wyśw. 2000r.
- W latach 2006-2008 ks. Tadeusz Tylka /ur. 1977r. Zakopane, wyśw. 2003r.
- W latach 2007-2008 ks. Waldemar Przeniczny SDS/ur. 1971r. Mielec, wyśw. 1998r.
ks. Dariusz Kubica SDS/ur. 1965r. Trzebnica, wyśw. 1991r.
- W latach 2008-2010 ks. Jan Karwath SDS/ur. 1950r. Bieruń Stary, wyśw. 1975r.
ks. Jacek Łabęcki SDS/ur. 1973r. Olecko, wyśw. 1999r.
- W latach 2010-2014 ks. Roman Góral SDS/ur. 1949r. Prusice, wyśw. 1980r.
- W latach 2010-nadal ks. Edward Toman SDS/ur. 1955r. Skrzyszów, wyśw. 1983r.
- W latach 2014-2015 ks. Andrzej Waszczuk SDS/ur. 1984r. Brasław-Białoruś,
wyśw. 2010r.
- W latach 2015- nadal ks. Robert Stachowicz SDS/ur. 1970r. Mielec, wyśw. 1997r.

W ramach wizytacji kanonicznych w parafii Kościelec - kaplicę w nowym szpitalu wizytowali krakowscy biskupi pomocniczy: w 1996 roku ks.bp Jan Szkodoń /ur.1946r.Chyżne,wyśw.1970r.,biskup od 1988r./ oraz w 2004 roku ks.bp Kazimierz Nycz /ur.1950r.Stara Wieś k.Oświęcimia,wyśw.1973r.,biskup od 1988r.,obecnie kardynał od 2010r./.

W kaplicy odprawiane są Msze Święte:

poniedziałki,środy,czwartki,piątki o godz.16.30

wtorki o godz.6.30

soboty o godz.9.30

niedziele o godz.6.00 i 9.30

W środy po Mszy Świętej i nabożeństwie do Matki Bożej Nieustającej Pomocy można przyjąć w kaplicy Sakrament Chłorych.

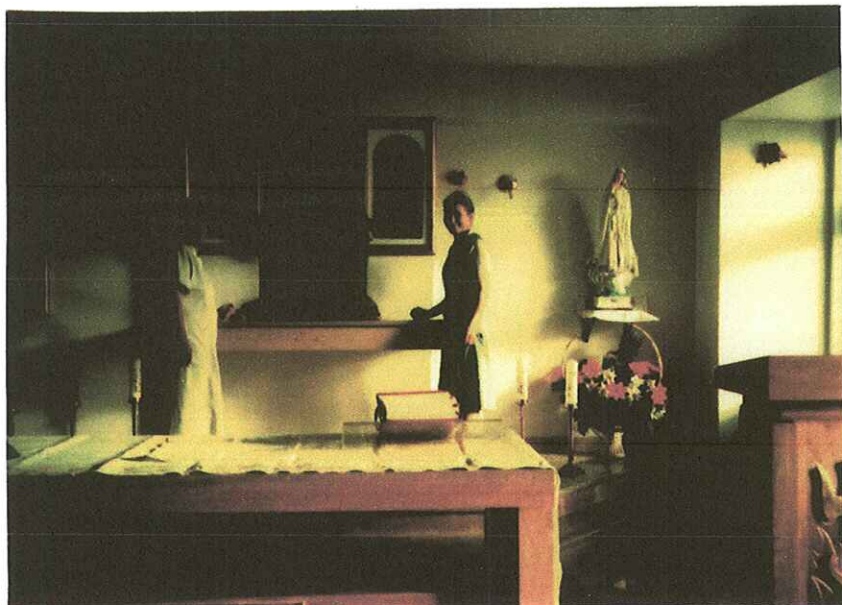
Źródła informacji do publikacji:

- Kronika kościoła i parafii pw.Św.Jana Chrzciciela w Kościelcu.
- Archiwum parafii w Kościelcu /korespondencja dotycząca kaplicy szpitalnej prowadzona pomiędzy proboszczem ks.Wacławem Molewiczem a Kurią Metropolitalną w Krakowie/.
- Archiwum Szpitala Powiatowego w Chrzanowie /dokumenty dotyczące okresu zatrudnienia księży kapelanów od 2002 roku/.
- Katalogi duchowieństwa i kościołów archidiecezji krakowskiej od 1977r.
- Archiwum Sióstr Elżbietanek Prowincji Katowickiej w Katowicach.
- "Parafialnik" Nr 3/43/z marca 2002r.str.3,art.J.Adamczyka pt."Szpital Powiatowy i kaplica pw.Jezusa Miłosiernego w Chrzanowie.
- Informacje ustne: księży kapelani, ks.Edward Wielgus,ks.Robert Stachowicz, s.Agnieszka Bednarz, s.Celestyna Hołda, s.Lidia Jadwiszyn, lek.med.Krystyna Srebnicka.

FOTO - KRONIKA

Fotografie pochodzą z archiwum:

- p. Marii Szczelichowskiej
- p. Andrzeja Ptaka
- p. Łukasza Kulaka
- p. Tomasza Szretera

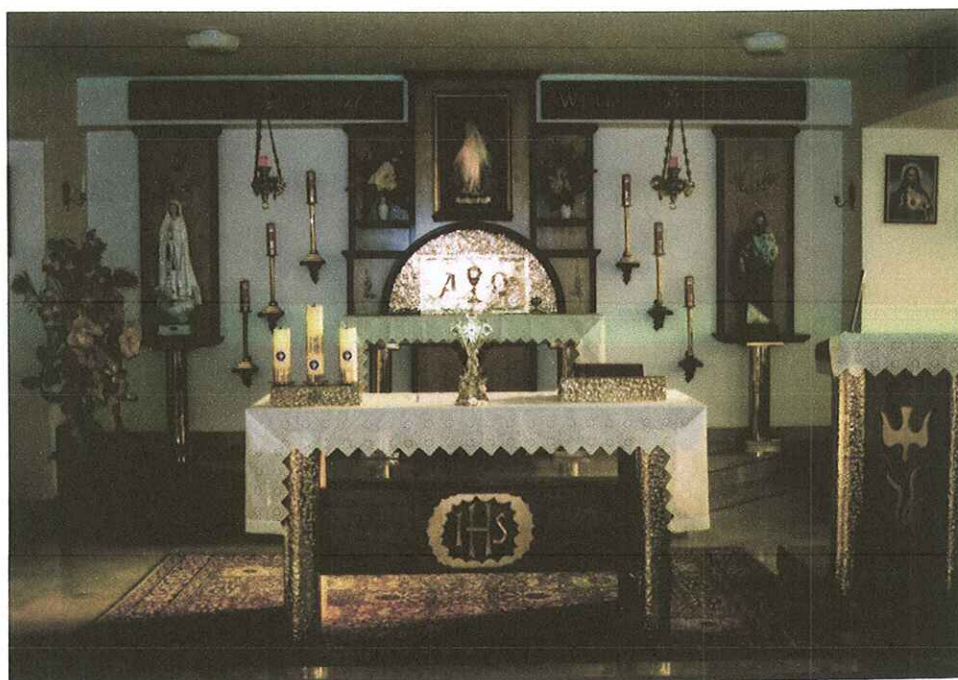
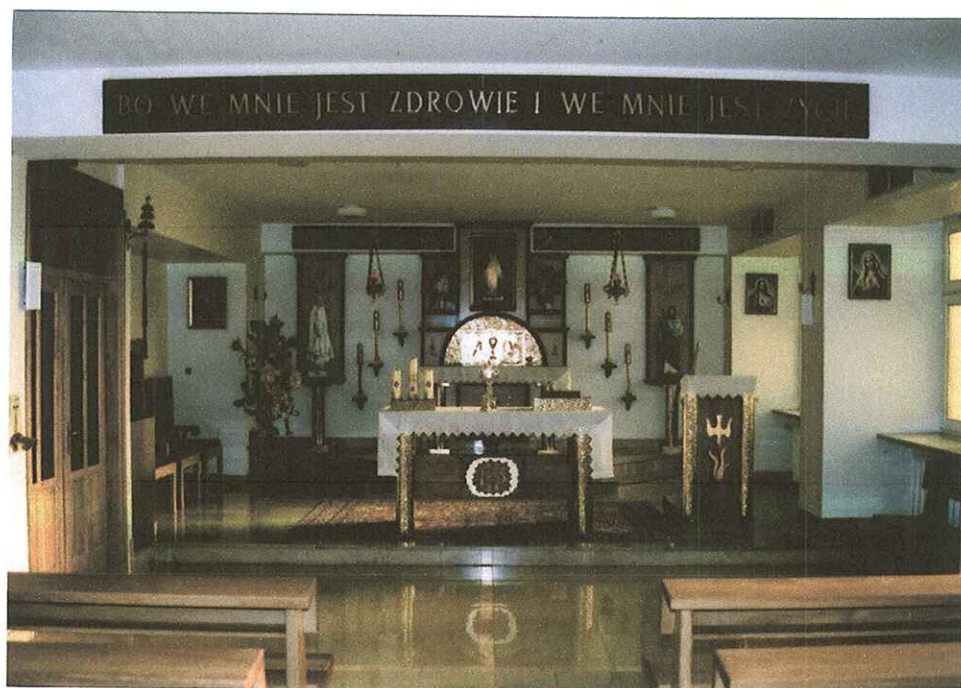

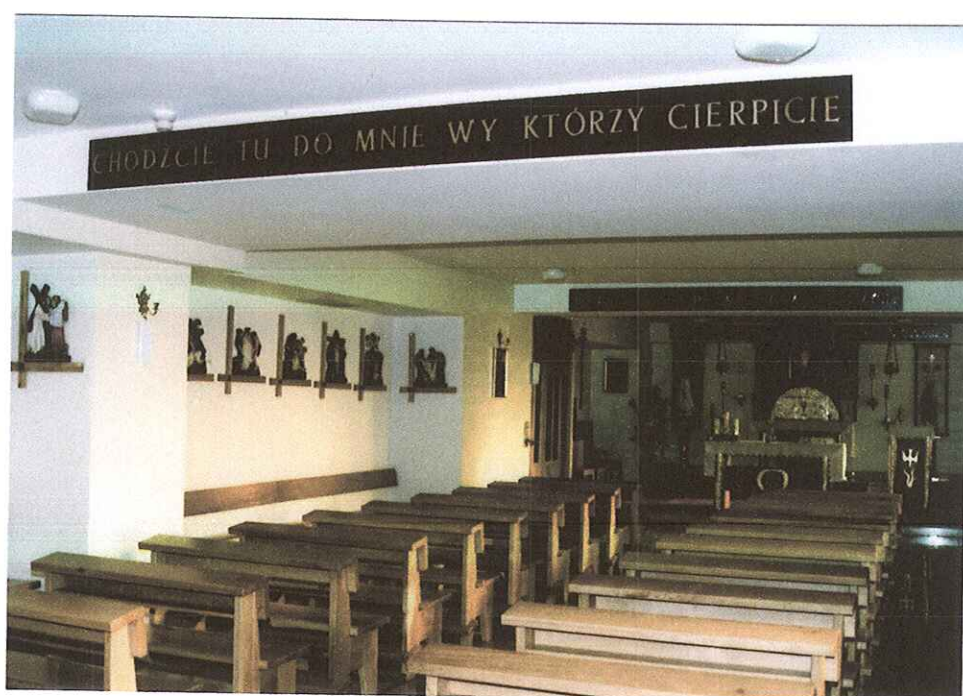

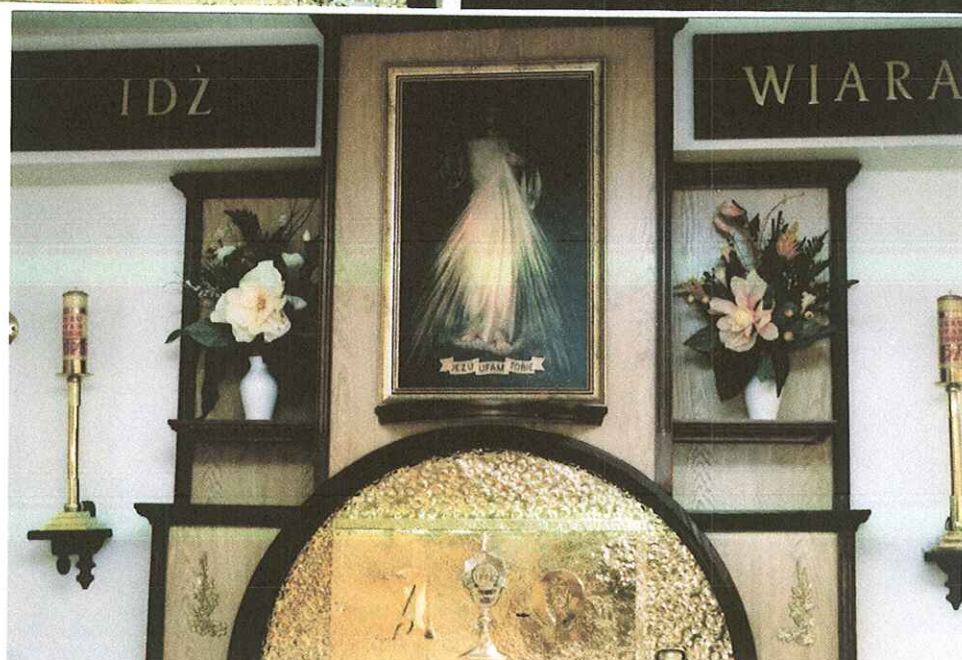
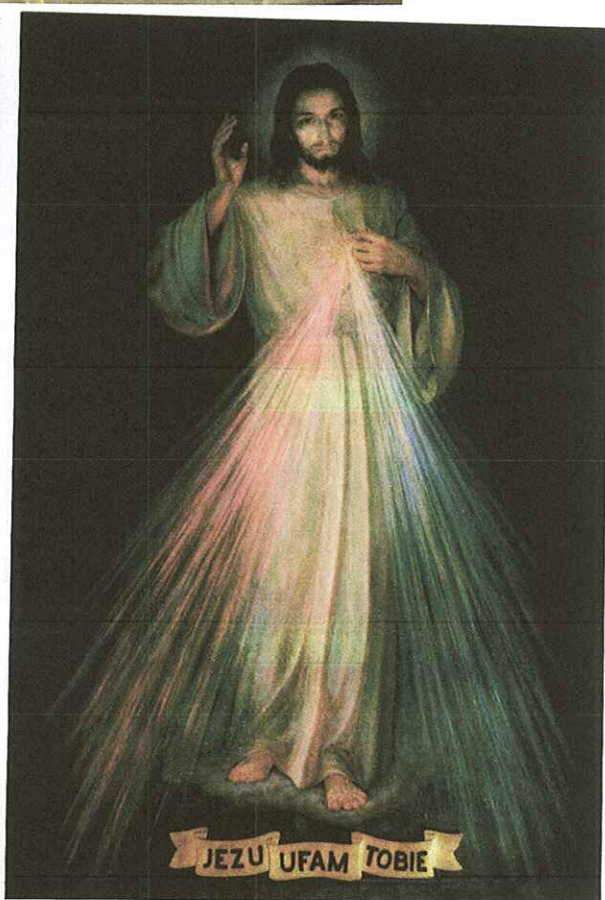

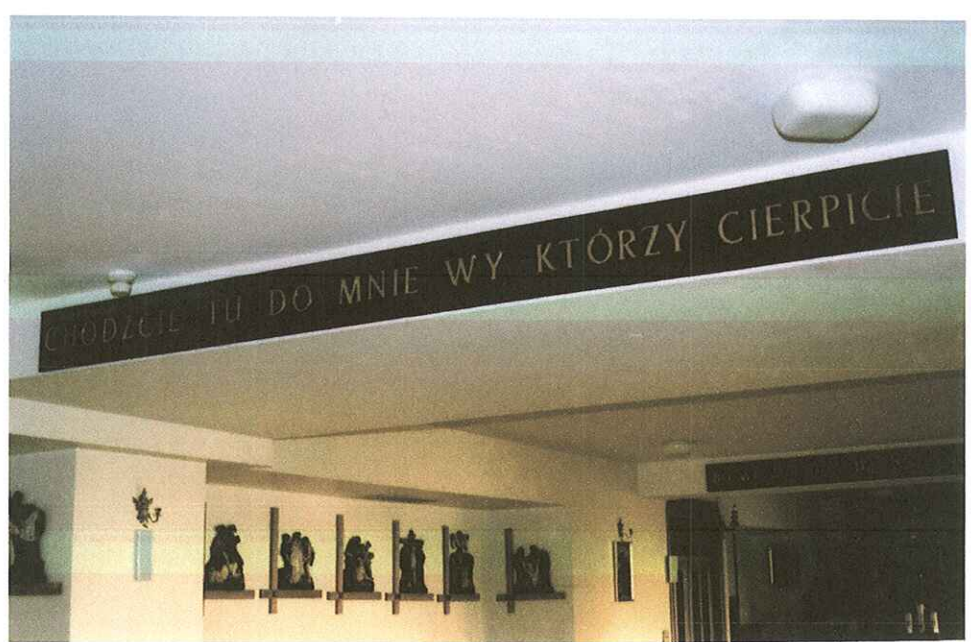

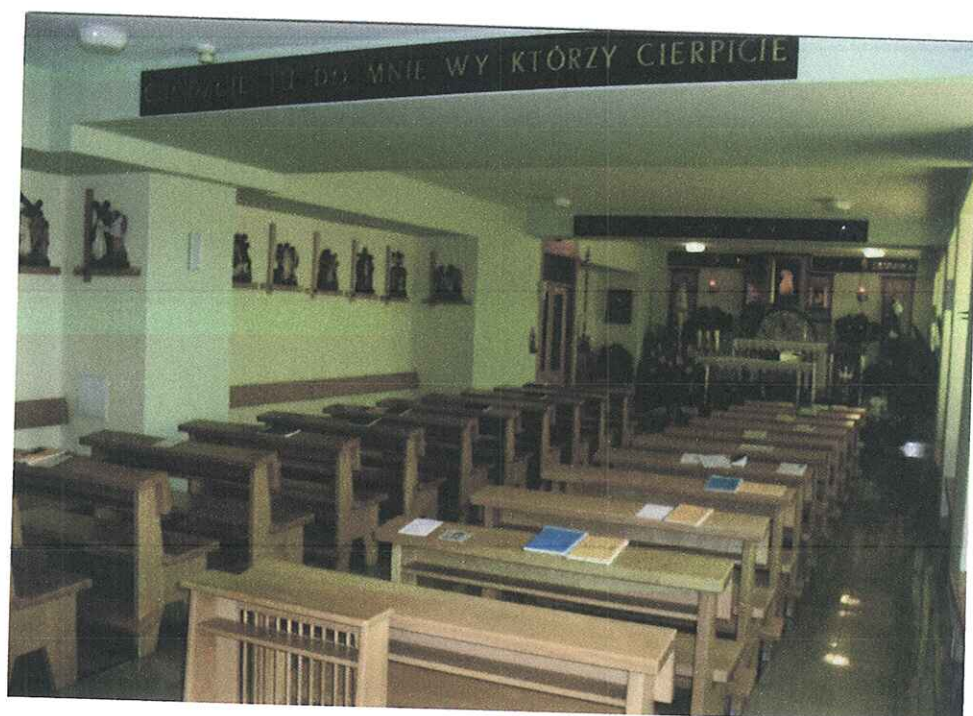

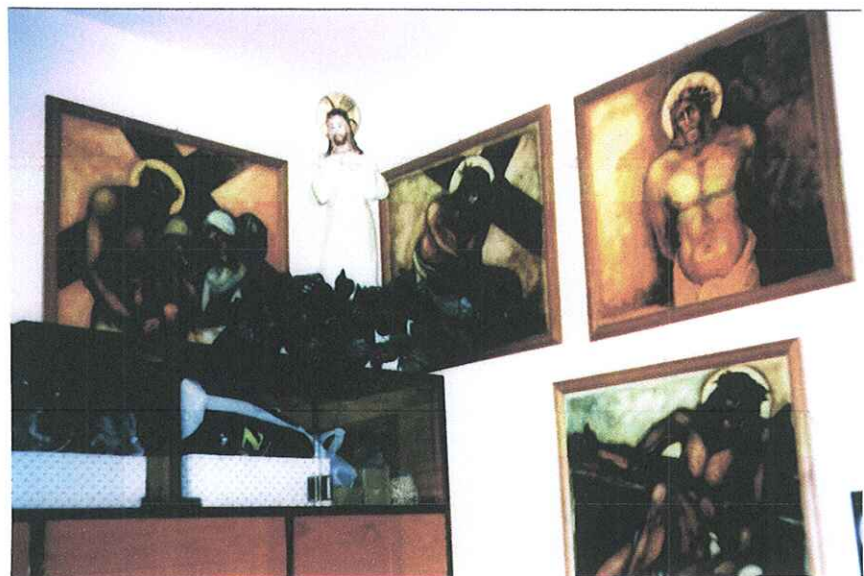

" Są łzy, które jak ogień palą
są serca, które się nigdy nie żalą,
są krzywdy dla których nie ma sądziłego
jeśli ktoś płacze podojdź zapytaj dlaczego ? "

" Uśmiałeś się, obojętni i zdrowi
spokojnie krzyczymy w pobliżu
jak trawę żującą krowy
wokół kogoś kto umiera na krzyżu. "

.. PRZYSZEDŁEM, ZOBACZYLI
BÓG NI ZESIAŁ DO NAS
SUOY I PRZEZ NI
JERUSOYNI - NASZO OBERPI
CICH SUOY - ZE
STAYEMNI - O ILE NI
BIEM - I SUOY DOBR
PONOBILI - KAPUCY, ZROBILI

Łaskami słynący obraz Jezusa Miłosiernego
z sanktuarium Błogosławionej Maryi z Krakowa
Klasztor Siostry Rejonowego

© Zgromadzenie Sióstr Matki Błogosławionej Maryi z Krakowa
ul. Siostry Faustyny 3/9, 30-420 Kraków

2000 Lisie i Pyl iey dem.